

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2016 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer: 971 436 891
Organisasjonsform: Forening/lag/innretning
Foretaksnavn: STUDIEFORBUNDET LIVSLANG LÆRING
Forretningsadresse: Storgata 51
0182 OSLO

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2016 - 31.12.2016

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Ja
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Siri Bløtekjær
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 04.05.2017

Grunnlag for avgivelse

År 2016: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2015: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2016

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 31.05.2026

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2016	2015
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt		17 531 139	13 467 324
Annen driftsinntekt	2,3	53 177 773	54 256 054
Sum inntekter		70 708 912	67 723 378
Kostnader			
Varekostnad		1 234 483	752 090
Lønnskostnad	4	18 783 807	14 754 752
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	5	1 754 727	1 592 410
Annen driftskostnad	2,6,8	51 083 659	51 077 878
Sum kostnader		72 856 676	68 177 130
Driftsresultat		-2 147 764	-453 752
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt	9	327 434	358 715
Sum finansinntekter		327 434	358 715
Annen rentekostnad		7 198	1 507
Sum finanskostnader		7 198	1 507
Netto finans		320 236	357 208
Ordinært resultat før skattekostnad		-1 827 528	-96 544
Ordinært resultat etter skattekostnad		-1 827 528	-96 544
Årsresultat		-1 827 528	-96 544

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2016	2015
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende	5	1 374 516	3 011 287
Sum varige driftsmidler		1 374 516	3 011 287
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i tilknyttet selskap	11		200 000
Deposaitum Husleie		453 781	452 513
Sum finansielle anleggsmidler		453 781	652 513
Sum anleggsmidler		1 828 297	3 663 800
Omløpsmidler			
Varer			
Varer	1	38 670	
Sum varer		38 670	
Fordringer			
Kundefordringer	8	2 575 900	1 728 743
Andre fordringer	8	7 560 578	2 920 237
Sum fordringer		10 136 478	4 648 980
Investeringer			
Andre markedsbaserte finansielle instrumenter	9	6 807 134	6 654 157
Sum investeringer		6 807 134	6 654 157
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	10	17 713 773	21 526 308
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		17 713 773	21 526 308
Sum omløpsmidler		34 696 055	32 829 445
SUM EIENDELER		36 524 352	36 493 245

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2016	2015
BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Opptjent egenkapital			
Fond	7	2 416 889	247 900
Annen egenkapital	7	18 547 635	18 155 432
Sum opptjent egenkapital		20 964 524	18 403 332
Sum egenkapital		20 964 524	18 403 332
Sum langsiktig gjeld		0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 245 481	2 034 220
Skyldige offentlige avgifter		1 471 766	1 315 296
Annen kortsiktig gjeld	2,12	12 842 582	14 740 397
Sum kortsiktig gjeld		15 559 829	18 089 913
Sum gjeld		15 559 829	18 089 913
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		36 524 353	36 493 245

BDO AS
Munkedamsveien 45
Postboks 1704 Vika
0121 Oslo

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Studieforbundet Folkeuniversitetet

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Studieforbundet Folkeuniversitetets årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlaget for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av organisasjonen slik det kreves i lov og forskrift, og har oppfylt våre øvrige etiske plikter i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og generalsekretærs ansvar for årsregnskapet

Styret og generalsekretær (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt driftforutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om organisasjonens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen.

Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at organisasjonen ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

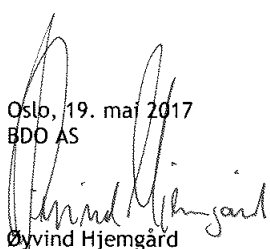
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 19. mai 2017
BDO AS

Øyvind Hjemgård
Statsautorisert revisor

Studieforbundet Folkeuniversitetet

ÅRSBERETNING FOR 2016

Organisasjonsnr. 971 436 891

Virksomhetens art og beliggenhet:

Studieforbundet Folkeuniversitetet er en ideell organisasjon som i henhold til formålsparagrafen i vedtektene skal fremme voksne menneskers demokratiske rett til å delta i utdanning, kunnskapstilegnelse og kulturtilbud ut fra egne behov, evner og interesser.

Studieforbundet Folkeuniversitetet er Norges største studieforbund med 23 medlemsorganisasjoner og 7 selvstendige økonomiske og juridiske Folkeuniversitetsregioner med studieaktivitet på mange lokale undervisningssteder.

Av tilskuddsberettiget aktivitet i 2016 hadde FU-enhetene 103.309 studietimer, 18.483 kursdeltakere fordelt på 2.153 godkjente kurs.

Medlemsorganisasjonene hadde 207.323 studietimer, 90.010 deltakere fordelt på 6.143 godkjente kurs.

Aktivitet FU-enhetene uten statsstøtte var på 78.073 studietimer, 13.862 kursdeltakere fordelt på 846 kurs.

Studieforbundet Folkeuniversitetets økonomi er basert på kontingent fra regioner, egen virksomhet med deltakeravgifter og støtte fra myndighetene. Studieforbundet Folkeuniversitetet er demokratisk oppbygd med landsmøtet som øverste myndighet. Mellom landsmøtene ledes studieforbundet av et landsstyre med generalsekretær og et landssekretariat.

Denne årsberetningen omhandler landssekretariatets virksomhet.

Landssekretariatet er lokalisert i Oslo. Landssekretariatet forvalter studieforbundets opplærings- og tilretteleggingstilskudd etter Voksenopplæringsloven og er ansvarlig for at studievirksomheten er i samsvar med den til enhver tid gjeldende lovgivning.

Landssekretariatet administrerer Mesterfagskolen og Test i norsk på høyere nivå. Fra august 2014 overtok landssekretariatet driften av Folkeuniversitetet Hedmark og Oppland etter konkurransen i Folkeuniversitetet Innlandet. Med virkning fra 01.01.2016 inngår Folkeuniversitetet Nettstudier i regnskapet. FU Nettstudier BA var tidligere heleid av Studieforbundet Folkeuniversitetet. Folkeuniversitetet Nettstudier inngår nå som eget virksomhetsområde i Studieforbundet Folkeuniversitetet.

Fortsatt drift:

Styret mener at forutsetningen for fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2016 er satt opp under denne forutsetningen. Styret mener det fremlagte årsregnskap med noter gir et rettviseende bilde av studieforbundets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og årsresultat.

Til grunn for antakelsen ligger resultat for år 2016 og budsjettprognose for år 2017.

Pr. 31. desember 2016 er den opptjente egenkapitalen kr.20.964.524,-
Resultatet for 2016 viser et underskudd på kr 1.827.528,-
Resultatet foreslås i sin helhet tilført egenkapitalen.

Arbeidsmiljø:

Arbeidsmiljøet i virksomheten vurderes som godt. I 2016 ble det ikke iverksatt spesielle tiltak som har betydning for arbeidsmiljøet.

Studieforbundet Folkeuniversitetets sykefravær i 2016 er på 4,2%. Sykefraværet er for alle ansatte, inkludert Norsk språkstest i Bergen og Folkeuniversitetet Hedmark og Oppland.

Likestilling:

Per 31.12.2016 var det 18,1 årsverk i Studieforbundet Folkeuniversitetet,

- 10,8 årsverk i Christian Krohgs gate 34, (fordelt med 2,5 årsverk på Mesterutdanningen, 1,5 årsverk i Norsk Språkstest Oslo, 1,8 årsverk i økonomiavdelingen, 1 årsverk på IT, 1 årsverk på markedsføring/web/informasjon og 3 årsverk i staben.)
- 2 årsverk ved Norsk språkstest fagavdeling i Bergen.
- 2,8 årsverk i Folkeuniversitetet Hedmark og Oppland.
- 2,5 årsverk i Folkeuniversitetet Nettstudier.

Totalt 20 ansatte i Studieforbundet Folkeuniversitetet hvorav 13 kvinner og 7 menn.

I Landsstyret er fire av åtte landsmøtevalgte medlemmer kvinner. Ansattes oppnevnte representant i landsstyret er kvinne.

Det er i 2016 ikke gjennomført spesielle tiltak for å fremme likestilling i bedriften, da styret anser likestillingen for å være godt ivaretatt.

For øvrig fremgår det av Folkeuniversitetets formålsparagraf at "Studieforbundet Folkeuniversitetet er ubundet i spørsmål som gjelder livssyn og politisk oppfatning og skal på demokratisk vis fremme likestilling i adgang til kunnskap og likestilling mellom kjønnene."

Ytre miljø:

Studieforbundet Folkeuniversitetets virksomhet medfører ikke forurensning eller utslipp som kan skade det ytre miljø.

Vi henviser til Studieforbundets interne årsrapport/årsmelding for ytterligere informasjon om virksomheten i 2016.

Oslo, 04.05.2017

Birgitte Brekke
Landsstyrets leder

Bjørn Tjomsland
Landsstyrets nestleder

Randi Kiil
styremedlem

Stig Akerles Johnsen
Styremedlem

Botolv Gjeldaker
styremedlem

Atle Tjelflaat
styremedlem

Anne Jespersen
Styremedlem

Ragnhild Stein
styremedlem

Nina Pettersson
vara ansattes repr

Alfredo de la Nuez
generalsekretær

Studieforbundet Folkeuniversitetet

RESULTATREGNSKAP

	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Driftsinntekter		
Kursinntekter	9 445 398	-
Materiellsalg	1 150 755	-
Andre salgsinntekter	6 934 986	13 467 324
Statstilskudd (note 2)	42 004 633	43 010 206
Offentlige tilskudd	1 596 261	2 291 350
Annen driftsinntekt (note 3)	9 576 879	8 954 498
Sum driftsinntekter	70 708 912	67 723 378
Driftskostnader		
Vareforbruk	1 234 483	752 090
Lønnskostnader (note 4)	18 783 807	14 754 752
Statstilskudd (note 2)	33 721 573	35 943 134
Avskrivninger på varige driftsmidler (note 5)	1 754 727	1 592 410
Annen driftskostnad (note 6,8)	17 362 086	15 134 744
Sum driftskostnader	72 856 676	68 177 130
Driftsresultat	-2 147 764	-453 752
Renteinntekter	327 662	299 267
Agio (netto)	-180	193
Finansinntekt/-kostnad (netto) (note 9)	-48	59 255
Rentekostnader	7 198	1 507
Netto finansposter	320 236	357 208
Ordinært resultat	-1 827 528	-96 544
Arsresultat	-1 827 528	-96 544
Ekstraordinære inntekter	-	-
Arsresultat etter ekstraordinære poster	-1 827 528	-96 544
Overføringer		
Overført til egenkapital (note 7)	-1 827 528	-96 544
Arsresultat	-1 827 528	-96 544

Studieforbundet Folkeuniversitetet

BALANSE

	2016	2015
EIENDELER		
Anleggsmidler		
<i>Varige driftsmidler</i>		
Programvare (note 5)	1 374 516	3 011 287
Sum varige driftsmidler	1 374 516	3 011 287
<i>Finansielle anleggsmidler</i>		
Andeler i norske foretak (note 11)	-	200 000
Depositum husleie	453 781	452 513
Sum finansielle anleggsmidler	453 781	652 513
Sum anleggsmidler	1 828 297	3 663 800
Omløpsmidler		
<i>Fordringer</i>		
Varebeholdning (note 1)	38 670	-
Kundefordringer (note 8)	2 575 900	1 728 743
Andre fordringer (note 13)	7 560 578	2 920 237
Sum fordringer	10 175 148	4 648 980
<i>Investeringer</i>		
Fond (note 9)	6 807 134	6 654 157
Sum investeringer	6 807 134	6 654 157
Bankinnskudd, kontanter og lignende (note 10)	17 713 773	21 526 308
Sum omløpsmidler	34 696 055	32 829 445
SUM EIENDELER	36 524 352	36 493 245
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital		
<i>Opptjent egenkapital</i>		
Utviklingsfond (note 7)	247 900	247 900
Mesterfond (note 7)	2 168 989	-
Annen egenkapital (note 7)	18 547 635	18 155 432
Sum egenkapital (note 7)	20 964 524	18 403 332
Gjeld		
<i>Kortsiktig gjeld</i>		
Leverandørgjeld	1 245 481	2 034 220
Skyldig offentlig gjeld	1 471 766	1 315 296
Statsstilskudd (note 2)	7 627 283	8 223 426
Annen kortsiktig gjeld (note 12)	5 215 299	6 516 971
Sum gjeld	15 559 829	18 089 913
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	36 524 353	36 493 245

Oslo, 04.05.2017

Birgitte Brekke
Styreleder
Stig Akenes Johnsen
Anne Jespersen
Bjørn Tjomsland
Nestleder
Botolv Gjerdaker
Ragnhild Stein
Alfredo de la Nuez
Generalsekretær
Randi Kili
Arde Tjelflaad
Nina Pettersson

Studieforbundet Folkeuniversitetet

NOTER TIL REGNSKAPET 2016

Generell note

I regnskapet inngår drift, inntekter og kostnader vedrørende administrasjon og prosjektområdene mesterbrevutdanning, språkopplæring, studieringer på universitets- og høghskolenivå og enkeltprosjekt, Norskprøvene i norsk for fremmedspråklige voksne og Test i norsk for fremmedspråklige - høyere nivå (Bergenstesten).

NOTE 1 - Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og NRS 8 - God regnskapsskikk for små foretak.

1-1 Inntekter

Inntektsføring av tilskudd foretas i bevilgningsåret. Andre inntekter bokføres i tråd med opptjeningsprinsippet.

1-2 Klassifisering og vurdering av balanseposter

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmiddelets økonomiske levetid. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede. Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling inne ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

1-3 Aksjer i datterselskap

Investeringer i datterselskap er vurdert etter kostmetoden.

1-4 Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

1-5 Pensjonsforpliktelser

Studieforbundet Folkeuniversitetet har innført en innskuddsbasert pensjonsordning for alle ansatte. Ordningen er ikke balanseført. Pensjonspremien anses som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader.

1-6 Konsolidering

Studieforbundet Folkeuniversitetet konsolidert med Folkeuniversitetet Hedmark og Oppland i 2014. Studieforbundet Folkeuniversitetet konsolidert med Folkeuniversitetet Nettstudier i 2016.

1-7 Varebeholdning

Egenproduserte hefter inngår ikke i varebeholdningen. Innkjøpte varer er vurdert til laveste verdi av innkjøpspris og virkelig verdi. Det er gjort fradrag for ukurante varer.

NOTE 2 - Statstilskudd

Grunntilskudd fra VOX	4 000 000
Opplæringstilskudd fra VOX	36 014 611
Opplæringstilskudd fra VOX (ekstraordinær tildeling)	79 881
Tilretteleggingstilskudd fra VOX	1 910 141
Totalt statstilskudd fra VOX til Studieforbundet	<u>42 004 633</u>

Statstilskudd til voksenopplæring fra Voksenopplæringsforbundet VOX innbetales til Studieforbundet Folkeuniversitetet. Tilskuddene avregnes og utbetales til Folkeuniversitetets kursarrangører.

Studieforbundet Folkeuniversitetet

	Utbetalt i 2016	Utbetalt i 2017	Totalt
Grunn-/Opplæringstilskudd formidlet	25 394 175	6 417 257	31 811 432
Tilretteleggingstilskudd formidlet	707 875	989 232	1 697 107
Tilretteleggingstilskudd overført til 2017		213 034	213 034
	<u>26 102 050</u>	<u>7 619 523</u>	<u>33 721 573</u>
Grunn-/Opplæringstilskudd til administrasjon	8 283 060	0	8 283 060
	<u>34 385 110</u>	<u>7 619 523</u>	<u>42 004 633</u>

Spesifisering kortsiktig gjeld

Statstilskudd som utbetales i 2017		7 619 523	
Gjenstående tilretteleggingstilskudd fra 2013		7 760	
Tilretteleggingstilskudd fra 2013 per 01.01.	386 315		
Tilretteleggingstilskudd fra 2013 utbetalt 2015	378 555		
		<u>7 627 283</u>	

2016

2015

NOTE 3 - Annen driftsinntekt

Kontingentinntekter	5 253 500	4 000 133
Refusjonsinntekter	10 676	6 268
Andre driftsinntekter	4 312 703	4 948 097
	<u>9 576 879</u>	<u>8 954 498</u>

NOTE 4 - Ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mv

Lønnskostnader består av følgende poster:

Lønn	15 421 726	11 453 065
Arbeidsgiveravgift	2 179 694	1 863 029
Pensjonskostnader	711 023	1 119 962
Fordel i arbeidsforhold	91 052	65 314
Andre personalkostnader	380 312	253 382
	<u>18 783 807</u>	<u>14 754 752</u>

Antall årsverk

18

15

Godtgjørelse - styret:

Honorar landsstyremedlemmer	229 583	214 800
Lønn generalsekretær	965 681	899 149
Pensjonspremie generalsekretær	44 533	129 117

Årets netto pensjonskostnad fremkommer på følgende måte:

Avtalefestet pensjon	174 022	148 283
Kollektiv pensjonsforsikring	537 001	971 379
Netto pensjonskostnad	<u>711 023</u>	<u>1 119 662</u>

Premiefondet som ikke er balanseført fremkommer på følgende måte:

Inngående balanse per 01.01.	16 249	
Renter 2016	89	
Årets tillegginnbetalinger/-trekk på fond	2 125	
Utgående balanse per 31.12.	<u>18 463</u>	

Innskuddsfondet som ikke er balanseført fremkommer på følgende måte:

Inngående balanse per 01.01.	576 968	
Renter 2016	2 980	
Årets tillegginnbetalinger/-trekk på fond	13 950	
Utgående balanse per 31.12.	<u>593 898</u>	

Studieforbundet Folkeuniversitetet er forpliktet til å ha obligatorisk tjenstepensjon, og har en ordning som tilfredsstillter kravene etter lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Studieforbundet Folkeuniversitetet

NOTE 5 - Avskrivninger på varige driftsmidler

Anskaffelseskost per 01.01.	Programvare	3 011 287
Tilgang		117 956
Avgang		0
Anskaffelseskost per 31.12.		3 129 243
Akkumulerte avskrivninger per 31.12.		1 754 727
Nedskrivning per 31.12.		0
Balanseførte verdier per 31.12.		1 374 516
Antatt levetid		3 år
Årets avskrivninger		1 754 727

NOTE 6 - Annen driftskostnad

	2016	2015
Kostnader til lokaler	1 947 634	1 659 064
Leie maskiner	1 460 732	450 360
EDB-maskiner/driftsmateriell	314 406	1 250 402
Programvarer	15 175	1 965
Reparasjoner og vedlikehold	792 203	704 478
Kjøp av eksterne tjenester	5 761 201	3 626 386
Kontorrekvisita trykksaker mv	315 883	476 323
Telefon og porto	710 826	567 029
Reisekostnader	1 179 245	1 130 658
Salgs-, reklamekostnader	1 660 135	1 075 758
Kontingenter	225 577	172 468
Andre driftskostnader	2 749 591	3 739 238
Tap på fordringer	229 478	280 615
	<u>17 362 086</u>	<u>15 134 744</u>

Revisor:

Kostnadsført revisorhonorar for 2016 utgjør kr 87.500,- inkl mva.

NOTE 7 - Opptjent egenkapital

	Annen EK	Mesterfond	Utviklingsfond	Sum EK
Egenkapital per 01.01.	18 155 432	0	247 900	18 403 332
Tilført EK FU Nettstudier	-80 269	0	0	-80 269
Tilført Utviklingsfondet til mesterutdanningen	0	2 168 989	0	2 168 989
Tilført Andelskapital FU Nettstudier	2 500 000	0	0	2 500 000
Tilført Andel i andre foretak	-200 000	0	0	-200 000
Tilført årsresultat	-1 827 528	0	0	-1 827 528
Egenkapital per 31.12.	<u>18 547 635</u>	<u>2 168 989</u>	<u>247 900</u>	<u>20 964 524</u>

NOTE 8 - Kundefordringer

Kundefordringer til virkelig verdi	3 708 900	2 361 743
Delkredertavsetning	-1 133 000	-633 000
Bokført verdi per 31.12.	<u>2 575 900</u>	<u>1 728 743</u>

Spesifikasjoner av tap på fordringer:

Faktiske tap	229 478	47 615
Endring avsetning	0	233 000
Tap på fordringer	<u>229 478</u>	<u>280 615</u>

Studieforbundet Folkeuniversitetet

	2016	2015
NOTE 9 - Rentefond		
<i>Nordea Likviditet II</i>		
Bokført verdi per 01.01.	6 654 157	6 602 073
Tilførte renter	78 134	90 530
Meravkastning	74 843	-38 446
Bokført verdi per 31.12.	<u>6 807 134</u>	<u>6 654 157</u>
Markedsverdi per 31.12.	6 807 134	6 654 157

NOTE 10 - Bundne midler

I posten inngår bundne bankinnskudd som:

Skattetrekkskonto	<u>959 563</u>	<u>871 411</u>
Sum bundne midler	<u>959 563</u>	<u>871 411</u>

NOTE 11 - Andel norske foretak

Studieforbundet Folkeuniversitetet kjøpte i 2005 FB Fjernundervisning med forretningskontor i Oslo. Oppkjøpet er balanseført til kostpris kr 200.000,-.

Folkeuniversitetet Nettstudier ble i 2016 konsolidert med Studieforbundet Folkeuniversitetet. Konsolideringen gjør at andelen blir overført til annen EK.

NOTE 12 - Annen kortsiktig gjeld

Påløpt arbeidsgiveravgift	224 587	183 787
Feriepenger	1 592 812	1 303 455
Avsetning prosjektmidler	937 580	2 743 986
Tilskudd prosjekter	419 390	0
Andre periodiseringer	2 040 930	2 285 743
	<u>5 215 299</u>	<u>6 516 971</u>

Spesifisering "Tilskudd prosjekter":

	Innvilget beløp	Resultatført før innv. år	Resultatført innv. år	Gjenstående
Parat (2006)	250 000	16 210	0	233 790
Språkopplæring på nett (2012)	185 600	0	0	185 600
Utgående saldo per 31.12.				<u>419 390</u>

Parat er ikke prosjektmidler. Parat har overført midler til Folkeuniversitetet Nettstudier for å bruke når deres medlemmer melder seg på kurs.

Er i dialog med VOX om gjenstående tilskudd til "Språkopplæring på nett" vedrørende overføring til nytt prosjekt eller om det må tilbakebetales.

Studieforbundet Folkeuniversitetet

NOTE 13 - Andre fordringer

Lån til regioner	4 938 754
Refusjon samisk kurs	24 995
BKA	345 892
Andre periodiseringer	2 250 937
	<u>7 560 578</u>

Spesifisering lån til regioner:

FU Midt-Norge (forfall september 2017)	2 938 754
FU Øst (Tilbakebetalt januar 2017)	2 000 000
	<u>4 938 754</u>

Landsstyret i Studieforbundet Folkeuniversitetet innvilget sommeren 2016 to lån på til sammen kr 2.938.754,- til Folkeuniversitetet Midt-Norge. Lånene skal ihht låneavtalen innfris 01.09.2017.

FU Midt-Norge har fått avslag fra NOKUT på akkreditering av høyere avdeling jus. Avslaget ankes.

Landsstyrets vurdering er at den i utgangspunktet betydelige risikoen forbundet med lånet er økt som følge av dette avslaget. Når beløpet likevel ikke er kostnadsført, er det fordi Landsstyret legger til grunn at lånet vil bli innfridd.